

zdrave. Istotako je skupščina na predsednikov predlog brzojavno pozdravila ministra prosvete g. V. Vukičevića. V nadaljnjem govoru je pozdravil skoro korporativno navzoče belokranjsko učiteljsko društvo, dalje zastopnika poverj. UJU Ljubljana g. Luko Jelenca, zastopnike poverj. Zagreb g. Sršića in Milojeviča, navzočega predsednika novomeškega učiteljskega društva g. D. Matka ter starega jubilarja petdesetletnega društvenega dela g. Tomičića. Viharno so zborovali pozdravljali vse imenovane goste.

Po pozdravnem govoru je društveni tajnik tov. Franki podal izčrpen historijat učiteljskega društva za grad Karlovac i okolico v dobi 1875.—1925. V svojem referatu je natančno opisal 50-letno delovanje društva, ki je rodilo bogate sadove tako v pogledu pravnega položaja svojih članov, kakor tudi zboljšanja gnotnih razmer svojega učiteljstva. Omeniti moramo še posebej, da je bil leta 1903 prvi slovenski gost na zborovanju tega društva naš priljubljeni Engelbert Gangl. To društvo je pokazalo tudi mnogo smisla za utrditve medsebojnih vezi hrvatskega in slovenskega dela jugoslovenskega učiteljstva s tem, da se je udeležilo 7. maja 1925 skupnega zborovanja z belokranjskim učiteljskim društvom v Metliki, ravno po 50-letnem obstoju, ko je bilo karlovaško društvo ustanovljeno. Po referatu tajnika tov. Frankija je povzel besedo poverjenik tov. Luka Jelenc, zahvalil društvo na prijaznem povabilu in prisrčnem sprejemu. Čestital je društvu na 50-letnem plodovitnem delovanju ter še posebej pozdravil učiteljski naraščaj, ki se mu je v galerije za pozdrav živahno zahvaljeval.

Tov. Milojevič je kot zastopnik pov. Zagreb omenjal v svojem govoru minule savnosti v Črni gori, povdarjal agilnost delovanja karlovaškega učiteljskega društva in izjavil, da je poverj. Za-

greb ponosno, da more šteti karlovaško učiteljsko društvo med svoje člane.

Sledil je nato referat tov. Dane Katiča: »Ohradba jedinica rada«, ki je v njem pojasnjeval kako naj se obdelava učna enota ne strogo po formalnih stopnjah, ampak življenjskim prilikam primerno. Za svoji skrbno sestavljeni referat je žel splošno priznanje.

K besedi se je še ogasil predsednik novomeškega učiteljskega društva tov. Matko ter povdarjal, da nas ne ločijo od bratov Hrvatov niti sami Gorjanci. Izročiti je pozdrave učiteljstva od šumne Krke ter povabi, obe društvi karlovaško in belokranjsko na zborovanje v Novo mesto. S tem je bil oficijelni del slavnostne skupščine končan. Ko so se navzoči zapei državno himno in učiteljsko himno, smo odšli k slavnostnemu banketu v veliko svečano okrašeno dvorano hrvatskega pevskega društva »Zora«. Mesta so bila pri mizah bratski in tovariški porazdeljena. Poleg Hrvata Slovenca, poleg Slovenca Hrvatca, a med vsemi ni bilo ne Hrvata ne Slovenca in ne Srba ampak Jugoslovan-učitelj. Banket je bil res izredno okusno in svečano prirejen ter kazal na gostoljubnost bratov iz Hrvatske, ki smo jo vajeni skoro samo pri njih. Na odru je pridno igral vojaški orkester, vmes so pa poveljevali slavnost pevci Karlovaškega učiteljskega društva in oni Belokranjskega učiteljskega društva. Vrstile so se napitnice, najprej kralju, zatem ministru prosvete, nato naši hrabri vojski, dalje Slovincem in gostom sploh. Po končanem banketu je prišla tudi naša mladina na svoj račun, kajti predsednik Bordoški je otvoril z narodnim kolom ples. Hitro so minevale ure in misliti smo morali na odhod, vsi s prijetnim občutkom, da smo preživeli lep dan, ki je utrdil tovariške vezi med slovenskim in hrvatskim delom jugoslovenskega učiteljstva, kajti doprinesli smo nov dokaz, da smo Hrvati in Slovenci eno.

V. Tončič.

Splošne vesti.

— Ali naj se uvedejo poletne ali jesenske počitnice s šolskim zakonom? V zadnjem času so se pojavili zopet glasovi za odpravo poletnih in uvedbo jesenskih počitnic. Do sedaj so hujskali proti poletnim počitnicam nasprotniki šole. O tej stvari so se pisale cele strani. Zlasti »Slovenski Gospodar« in »Straža« sta bila po na ljutih napadov na napredno učiteljstvo, češ, da je edino to krivo na uvedbi poletnih počitnic. Za časa ministranja g. dr. Korošca bi bila najlepša prilika, da bi se uvede zopet jesenske počitnice, a takrat so gospodje okoli SLS lepo molčali in ostalo je pri starem. Sedaj so se zopet spomnili na jesenske počitnice. Njim pa se je žal pridruži, tudi del napredne javnosti zlasti v mariborski okolici. Kakor poroča »Jutro« v svoji 230. šte. z dne 4. 10. t. l., se je obrnil tozadevno na prosvetno ministrstvo g. poslanec dr. Pivko. Glasom poročila v »Jutru« prihajajo baje ponovno pritožbe in že naših pristašev glede premestitve počitnic na poznejši čas, ko otroci kmetijskih staršev nimajo dela s pašo.

Pisec teh vrst slušuje v kraju, kjer se pečajo prebivalci po pretežni večini z vinarstvom. Otroci se uporabljajo doma

na paši, pri spravljaju poljskih pridevkov in ob trgatvi v vinogradih. V septembru smo imeli prav dober šolski obisk in nikdo se ni pritoževal nad počitnicami, dasi je večina prebivalstva v taboru SLS. Na šoli je uveden nerazdeljen dopoldanski pouk, dopoldne so otroci v šoli, popoldne pa pomagajo doma. Ob glavni trgatvi bomo z dovoljenjem šolske oblasti prekinili šolski pouk za en teden. Tako imamo vedno zadovoljiv obisk, ki trpi začasno le nekaj dni, ko se spravlja krompir in trga koruza. Radi paše na otroci ne ostajajo doma. Če bi bila pašna merodajna za počitnice, bi morale te trajati še ves november, ker se živina žene na pašo, dokler ne zapade sneg. Učiteljstvo doseže v septembru in oktobru več kakor v vročem juliju in avgustu. Takrat so otroci zmučeni od vročine pa tudi od deja, ker morajo vsajati zgodaj, da se pred poukom napasejo živino. Da so v takih razmerah učni uspehi slabši, bo pritrtil vsak, ki je poučeval v vročih poletnih mesecih. Vse drugače pa je v jeseni. Otroci se naspi, pride svež v šolo in lahko sledi pouku. Popoldne pa ima dovolj časa, da napase živino in pomaga pri poljskih opravilih. Torej zgolj pedagoški in higi-

jenični vzroki so bili merodajni, da so se uvedle leta 1922. v vsej državi enotne, poletne počitnice. Pa ne samo pri nas, tudi v drugih državah se uvajajo polagoma te počitnice. Tako n. pr. so se uvedle pred kratkim v Čehoslovaški, ki ima gotovo šolstvo na višji stopnji nego je pri nas. Tudi tam se ni oziralo na pašo, ampak na zahtevo higijene in pedagogike. Zato se sliši čudno, da se poteguje tudi del napredne javnosti, za stare jesenske počitnice ter s tem pomaga sovražnikom šole pri njihovem hujšanju proti šoli in učiteljstvu. Uvedite na vseh šolah nerazdeljen dopoldanski pouk, prekinite ob času najnужnejših opravil pouk in prebivalstvo bo zadovoljno kakor je pri nas.

Zleti pa bi bilo, da bi prosvetno ministrstvo spremenilo svojo odredbo g.ede prekinitve pouka ter dovolilo, da smejo prosvetni inšpektorji prekiniti pouk tudi v nižjih razredih, pa ne od vsotega 3. šolskega leta naprej.

Tistim tovarišem, ki so tako srečni, da imajo lastna posestva, na povem tiho na ušesa: Počitnice so radi otroci in ne radi učitelji!

Tovariš z dežele.

— Naše obrambno delo. Sklepi, sprejeti na učit. zborovanju obeh mariborskih društev:

1. Obrambno delo naših manjšin izven države in naše narodno-prosvetno delo v državi je treba organizirati in spraviti v sistem.

2. Pritegniti je treba vladni in državni aparat k moralnemu in gnotnemu udejstvovanju tega programa.

3. Naša obrambna društva je potrebna strniti in organizirati v enoto.

4. Naša politično-strankarska javnost naj postopa v obmejnih krajih enotno.

5. Pozdravlja se ideja ustanovitve »Narodne« sveta, ki bi se naj izvršila čimpreje.

—pp Nov načrt šolskega odra z opisom v 6. risbah je prejel »narodno prosvetni odsek Pov. UJU« od tov. Cirila Hočevarja. Načrt šolskega odra na Krogu predstavlja na 1. sliki fasado v barvah; 2. skica leseno ogrodje za fasado; 3. skica oder; 4. skica ogrodje za pritrjevanje kulis; 5. skica kmetška soba v barvah; 6. skica načrt fasade v narodnem slogu v barvah (motiv povzet po slov. kapeli); 7. skica gozd; 8. skica leseno ogrodje za kmetško sobo. Ne moremo priobčiti vsega zanimivega opisa šolskega odra od tov. Cirila Hočevarja, ki bo zelo dobro služil vsem, ki bodo postavljali nove šolske odre in jim bo centralni nar. prosv. odsek izposodil načrte. Prosimo tudi ostale tovariše, da nam pošljejo skice in onise svojih šolskih odrov, vsaj one, ki smo jim mi izposodili načrte, da so postavili šolski oder. Dosedaj je nabranega že več enakega gradiva, ki bi ga razstavili na posebni razstavi ob priliki pokrajinske skupščine. Posnemajte tov. Cirila Hočevarja tudi drugi in pomagajte ustvariti dobro centralo za naše prosvetno delo.

— Snovanje šolskih delavnic. Ministrstvo prosvete je odobrilo, da se na naših osnovnih in srednjih šolah uvedejo šolske delavnice za ročno delo. Inicijativno za ustanovitev šolskih delavnic je dal podmladek »Rdečega križa«, ki je že ustanovil več takih delavnic. V najkrajšem času se ustvarijo posebni tečaji za učitelje in učiteljice, ki se bodo pripravljali za pouk v šolskih delavnicah.

Na vašo pobudo sem priredil 5. decembra Miklavžev večer po Lahovi igrici: »Miklavž prihaja«, ki sem jo kupil pri Učit. tiskarni v Ljubljani. Uspeh nepričakovano ugoden. Iz donosa 700 Din plačam obvezno članarino zose in za gđ. kolegino, 300 Din pa sem porabil za obdarujevanje otrok, ki jim veliki svetnik radi njihovega siromaštva ni naklonjen. Dal Bog sreče novemu odboru Učit. konv., sv. Miklavž naj vas obsuje s stoterimi darovi, da bode ob tretjem njegovem praznovanju stotero učiteljskih sirot brezskrbno grlilo v Učiteljskem konviktu v njegovo proslavo.

M. Kačur.

Izveščaj. M. Kačur prireja lepe mladinske igre. Najlepše je izpadel Miklavžev večer, ki ni zvalil iz toplih gnezd le nežne madine, temveč tudi starše in mladeniče, ki so se radovali ob razposajeni mladini in oživljali dni, ki so bili. Iz čistega donosa plačam vozno predavatelju ZKD, ki ima na letošnjem vzpostavljenem kar najlepše in jako zanimive podučne teme.

Službena ocena. Marljiv v izyenšol. delovanju. Prirejeni »Miklavžev večer« je

— Društvo učiteljev glasbe v Ljubljani bo imelo svoj 1. redni občni zbor v ponedeljek, dne 19. oktobra ob 20. uri na verandi v Unionu z običajnim dnevnim redom. Priglasenim pevkom in pevcem smo razposlali sporede prvega pevskega tečaja, ki se bo vršil v Ljubljani 1. in 2. novembra. Na predvečer, v soboto, bo komorni koncert in prijateljski sestanek vseh pevk in pevcev. Če kdo ni dobi, sporeda in not, naj nam takoj naznani. Če bi se še kdo rad priglasil, naj stori to takoj, ker bi poznejši priglasov ne mogli upoštevati. Dnevni red tečaja bo obsegal predavanja: O dveh najstarejših skladateljih; o slovenski fonetiki; o ideji nem dirigiranju in praktične vaje v podrobnosti in skupinski predelavi. Poleg tega bomo pretresli določila (poslovnik) pevskega zbora in ugotovili načrt pevske izobrazbe in umetniškega zborovega delovanja. Kdor ne bi mogel priti, naj blagovolji to javiti odboru. Vse one, ki jih ne bo k tečaju in ne pošljejo nikakega obvestila o odsotnosti, bo odbor črtal.

— Učiteljska Samopomoč. Dne 2. oktobra 1925 je umrla članica Ludovika Borštnik iz Ljubljane. Društvena uprava je izplačala njenim dedičem 7740 Din posmrtnine. Članski prispevek za ta (103.) smrtni slučaj pačajo člani s prihodnjim smrtnim slučajem. — Društvo U. S. je imelo 12. oktobra 1925 1588 članov, posmrtnina 7940 Din.

— NAROČNIKE »ZVONČKA« opozarjamo, da nam je zaloga 1. številke pošla in je trenutno nimamo na razpolago. Naročila za to številko sprejemamo še do 15. t. m., nakar bomo 1. številko ponatiskali in razposlali vsem naročnikom. Hitite z naročili!

Uprava »Zvončaka«.

— TOVARIŠI! Ako ima kdo številko 3. in 4. »Zvončaka« letnika 1915. odveč, naj jo proti odškodnini odstopi upravi »Zvončaka«.

Upravnik.

— Javna zahvala. Prirediteji zabavnega večera dne 29. IX. t. l. v Vodenikovi dvorani, člani C. M. podružnice v Petrovčah naklonili so del čistega dobička v znesku po 500 Din revnim šolarjem v Libojah. Za ta blagodušni dar se v imenu obdarovanih šolarjev iskreno zahvaljuje vsem plemenitim prirediteljem. Posebej še g. Antomu Vodeniku kot predsedniku C. M. podružnice v Petrovčah. — Fort. Jelovšek, šol. uprav.

Upokojitve, napredovanja in imenovanja.

—i Učiteljska imenovanja. Nameščeni so: Jamšek Svoimir na deški meščanski šoli v Ptuj. Novak Julij in Božnar Friderika na meščanski šoli v Trzinu, Dominko Stanko v Lokah pri Vranskem, Robinščak Srečko v Kuzdoblani, Muzej Alma v Studenicah, Medica Nanda v Žalcu, Jaklič Milan v St. Jakobu v Slov. goricah, Čič Abin v Gederovcih, Kremlar Marija v Gomilskem, Kinc Julija v St. Juriju pri Celju, Škrbinc Franc v Sredici, Skalič Zeljko na evangelijski šoli v Moravcih (Prekmurje), Vrbnjak Stefanija v Selih-Vrhlj, Furek Roman v Brezovcih, Papst Kristina v Ribnici na Pohorju, Kos Joško v Guštanju, Parfant Barbara v Pirešici, Kirbiš Avgusta v Sv. Barbari v Slov. goricah, Boštner Josipina v Podovi.

zblizal šolo z domom. Učit. konviktu donesajo Miklavževi večeri lepe dohodke in omogočajo skorajšno zgraditev lastnega doma, ki razbremeni družinske očete in matere, da se lažje posvete prosvetnemu delu.

Nadzornikovo poročilo. Priporočam, da se M. Kačurju podeli upravit. mesto na 10 razredni osnovni šoli, ker s svojim delovanjem vzpodbuja tovariše k intenzivnemu prosvetnemu delu.

Organizacija ljublj. gospodinj. Učit. konvikt posega v naše področje in bi utegnil škodovati našim interesom itd.

Predsedniki okr. učit. društev. Vse šole naj letos posnemajo M. Kačurja! Uspehi bodo vsestransko zadovoljivi. V konviktu bodo učiteljstvu na razpolago brezplačna prenočišča, s čimer bodo povrnjeni vsi stroški obvezne članarine.

Učiteljski konvikt se priporoča za prispevke Miklavževega večera! Na delo! Najboljšo oceno poda v imenu sirot predsednik konvikta Jos. Lapajne.

LISTEK.

Miklavž.

Scena z dne 3. oktobra 1925.

Polmračna, vlažna sobica. Izza vrat šušti petero nežnih, dvoje težkih mehov. Nervozno preobračanje med žvenkljanjem pletilk. Ob zmrušeni mizi suhljat mož s še bolj namršeni lasmi. Leva lakt ob senčih, desna stisnjena v pest preko obilice aktov. Osebnostna popisnica, izveščaj, kartoteka, službena ocena, razpis služb, soštanjske resolucije, ZKD, prosvetno delovanje, Učiteljski konvikt, obvezno članstvo, nove metle, račun trgovca, organizacijski sklepi ljubljanskih dijaških gospodinj. — Strašen ropot — in sedmero glavice zaštrli v zmrušeno osebo ob prevrnjeni mizi. Jezen pogled in mehovi so zopet pri svojem neumornem delu.

Nežne ročice se oklenejo živega križa, z mehikimi besedami ovijejo težko truplo v mehki povoj spominov in je navdahnjejo z blaženimi čustvi novega hrepenenja, mladeniške ognjevitosti.

Nisi li bil mož na mestu, ko te niso trle težke družinske razmere? Nisi li prirejal mladinskih iger, ko se sedanjim propagatorjem še sanjalo ni o prosvetnem delovanju? In tvoje pehanje za narodno gospodarskimi cilji, more li biti pozabljeno? Je li tvoja krivda, da te je ubila peza časa, breme družine, luknja v žepu? Le obupati nikar!

Ubij desetero muh z enim udarcem, zadovolji volka in ovco, sebe pa ohrani sebi in svoji družini!

Glej, Miklavž trka na siromašne duri. Polna hrepenenja in razočaranja je njegova košara.

Le malo resne volje in solnce posije v tvoja mrka čustva.

Scena z dne 7. decembra 1925.

Praznično razsvetljena soba. Za vratmi oglušujoče ropotanje, razdraženo veselje. Ob urejeni mizi suhljat mož z lepo urejenimi lasmi. Leva lakt preobrača spise, desna hiti preko papirja.

Učiteljskemu konviktu v Ljubljani v roke predsednika Josipa Lapajne, šol. upr. v Cerkljah.

Naročajte Dr. Rusovo knjigo „Prva pomoč“.

—i Ukaz o napredovanju: Na osnovi čl. 47. zakona o činovnicima unapredujejo:

U 1. grupu II. kategorije:

Ema Zamejic, učiteljica u Hrastniku; Ana Grebenc, učiteljica u Sori; Dragotin Gregorec, učitelj u Toplicama; Fran Zagorac, učitelj u Kostanjevici; Ignac Zapiotnik, veroučitelj u Ljubljani; Josip Velkavrh, učitelj u Trbovlje-Vodama; Leopold Baehler, učitelj u Bledu; Alojzij Marok, učitelj u Ljubljani; Marija Omerza, učiteljica u Trbovljama; Zofija Vode, učiteljica u Stranjama; Josipina Mihelič, učiteljica u Ljubljani; Albina Zavašnik, učiteljica u Viču; Marija Vindišer, učiteljica u Trbovljama; Eleonora Korošec, učiteljica u Trbovljama; Antun Fakin, učitelj gradl. škole u Ljubljani, sa 10% redovnih prinaldežnosti po čl. 7. čin. zak.

U 2. grupu II. kategorije:

Ana Kleindienst, učiteljica u Polhovom Gradcu; Maks Koman, učitelj u Stranjama; Antun Lovše, učitelj u Podbrezju; Ida Strajnar, učiteljica u Trbovlje-Vodama; Edvard Vidic, učitelj u Retecama; Marija Hrzič, učiteljica u Trzihu; Julij Mayer, učitelj u Dobu; Elizabeta Zupančič, učiteljica u Mokronogu; Ivan Stenovec, učitelj u Domažalama; Antonija Albrecht, učiteljica u Mekinjam; Ciril Vizjak, učitelj u Velikem Podlogu; Marija Papler, učiteljica u Zabnici; Pavla Ribarič, učiteljica u Planini kod Rakoka; Ana Hiršman, učiteljica u Besnici; Pavel Podobnikar, učitelj u Podlipi; Stefanija Gruden, učiteljica u Ljubljani; Avgust Berglez, učitelj u Ljubljani; Viktor Lahajnar, učitelj u Notranjim Goricam; Pavel Kunaver, učitelj gradl. škole u Ljubljani, sa 10% redovnih prinaldežnosti po čl. 7. čin. zak.

U 1. grupu II. kategorije:

Pavla Puh-Bašell, učiteljica u Kamnici kod Maribora; Josip Čenčič, učitelj u Rogatcu; Helena Prelinger, učiteljica u Dobrovljaku.

U 2. grupu II. kategorije:

Marica Dugar, učiteljica u Studencima; Franc Ramšak, učitelj u Sv. Urbanu kod Ptujja; Karel Sorc, učitelj u Selama kod Ptujja; Josip Grašer, učitelj gradl. škole u Celju sa 10% red. prinaldežnosti po čl. 7. čin. zak.

Učiteljski pravnik.

—Š Pošovična vožnja na parobrodih dubrovniške parobrodne družbe. Ministarstvo poroča z odlukom št. 53.182 z dne 9. sept. 1925, da je uprava »Dubrovačke parobrodarske plovilne« dovolila državnim uradnikom in članom njih družin, če pokažejo legitimacije, 50 odstot. popusta od pristojbin za razred, ki jim po njih činu gre, in sicer na vseh njenih progah med Splitom, Gružem in Kotorom, ne glede na to, v kakšen namen potujejo.

—Š Odtegljaji (novi davki) v novembru in decembru. Generalna direkcija neposrednih davkov je z odlukom br. 16.454 z dne 9. maja 1925 predpisala novi davek v zmislu finančnega zakona oziroma čl. 242. zakona o ustroju vojske, in sicer takozvano »komorsko doklado« (za konjsko priprego) v višini enkratnega zneska invalidskega davka. Davek se bo odtegnil 1. novembra in 1. decembra, sorazmerno po plači od 9—47 Din.

—Š Akontacije na neurejeno pokojnino. Generalna direkcija državnega računovodstva je odločila z razpisom D. R. br. 85.048/25, da se ne bodo več izplačevale akontacije in naročilo, naj se pozovejo vsi upokojenci, da takoj vložijo prošnje za odmero pokojnine, nakar bo ministrstvo nemudoma izdalo rešenje o odmeri pokojnine, ki se glasom odloče D. R. br. 30.700/25 nakaže takoj, t. j. pred odobritvijo Gavne kontrole.

—Š Oprostitev taks Pov. UJU — Ljubljana, a ne za prireditve šolskega odra izven šol. Na tožadnevne vloge Pov. UJU smo prejeli sledečo rešitev: Davčni urad za mesto Ljubljana, Štev. 3517, dne 22. sept. 1925. P. n. Udruženje Jugoslovanskega Učiteljstva — Beograd Poverjeništvu v Ljubljani. Obveščate se, da je Generalna direkcija posrednih poreza v Beogradu na tamk. vlogo z dne — meseca maja 1925, naslovljeno na ministrstvo prosvete v Beogradu, v zadevi oprostitve takse po čl. 99. a 2 in čl. 5. toč. 5. za Poverjeništvu UJU — Ljubljana in njegove podobore, z odlukom z dne 12. sept. 1925, br. 54.400 odločila, da se vsled zakonitih nemožnosti ne more Udruženje oprostiti plačevanja takse za prireditve, ki se vrše izven šolskih prostorov. — Udruženje Jugoslovanskega Učiteljstva je vsled odloka ministra financ br. 27.621/25 oproščeno plačevanja takse in točke 1. taks, tarife, in sicer za vse vloge in prošnje, ki jih predaga državnim oblastim. Ta oprostitve se pa v smislu toč. 13. čl. 1. taksnega in pristojbinskega pravilnika nanaša tudi na Poverjeništvu v Ljubljani, ako je podružnica Udruženja v Beogradu.

Naša gospodarska organizacija.

REZERVNI SKLAD.

Prostovolni organizacijski davek.

IV. izkaz:

Blagajniško stanje po III. izkazu 6189.— Din
Šolsko vodstvo Gomilsko 30.— »
Volavšek Anton, Teharje 25.— »
Majcen Mirko, Ptuj 38.— »

skupaj 6282.— Din.

Iskrena hvala!

Upravnik.

—g Društvo za zgradbo Učit. konvikta v Ljubljani. Pri današnjem izkazu poudarjam, da je rade volje plačal članarino oni del ljubljanskega učiteljstva, ki sem ga doslej obiskal, in sicer: Prosvetni oddelke tovariši: Vinko Gregorič in Josip Tratar ter tovariši: Antonija Vohinčeva; Mestni šolski svet: g. Andrej Rapč, mestni šol. nadzornik, in tovariši: Ana Harbichova, Ana Jakova in Ana Meršnikova; tovariši Ivan Dimnik in Rudolf Dostal; I. mest. deška osnovna šola tovariši: Josip Ambrožič, Rado Grum, Ignacij Labernik, Djuro Lésica, Ivan Malnar, Lj. Lj. Marok in tovariši: Franja Bratina-Cigojeva; II. mest. deška osnovna šola tovariši: Janko Polák, Fran Trost, Milan Vovk in tovariši: Slava Dostalova, Vida Gabrškova, Josipina Miheličeva in Fanči Zemljanova; I. mest. dekl. os. šola tovariši: Marija Polákova, Marija Fajdiga, Ernestina Holmar-Rekarjeva, Ana Kozina-Mahova, Franja Lundrova, Ema Pečetova, Ivana Pillerjeva, Emilija Rojčeva, Amalija Slatnar-Vičičeva in Marija Trampuževa; mest. dekl. osn. šola na liceju tovariši: Mira Engelmanova, Milka Erjavčeva, Marija Gomilškova, Marija Grošljeva, Jožica Likozarijeva, Olga Mazileva, Milica Prosenčeva, Marija Ramovševa, Albina Svetkova in Berta Valentova; VI. deška osnov. šola, tovariši: Berglez Avguštin, Hinko Klavora in Ivan Tavčar. Vsi doslej nastiteli po 10 Din. II. deška mešč. šola tovariši: ravnatelj Alojzij Novak, Niko Fabjančič in Ivan Kunc po 10 Din, Josip Jeras 20 Din, Pavel Medič 6 Din in Anton Smerdeli 15 Din; tovariši Josip Strekelj ter Fran Gabršek in Fortunat Lužar, višji šol. nadzornik v pok. po 10 Din; tov. Josip Suštaršič iz Cerknice 15 Din, tov. Jože Zupančič iz Litije nabral 30 Din. Darovali sotovariši(ica): Franja Bezeljakova in Ivan Bezeljak, okr. š. nadz., po 10 Din, Franjo Vidic in Zupančič po 5 Din, skupaj 606 Din. Posebno zahvalo izrekamo g. dr. Stanku Benku, nadzorniku za srednje in strokovne šole pri prosvetnem oddelku v Ljubljani, ki je daroval društvu 100 Din. Z današnjim izkazom znašajo letošnji prispevki Din 8088.— Jos. Kobal, blagajnik.

—g Učiteljski konvikt. Če svoje brezobresno posojilo, 250 Din, darujem? Pa da, iz srca rad. Saj smatram to celo za svojo stanovsko dolžnost, ki bi jo moral že davno izvršiti. Sedaj, ko si me dregnil, se je zavedam. In tako bo še pri marsikom! Zato je to drežanje popolnoma posrečeno! — Drnovšek Fr., Sevnica. — Za stvar, ki nam je v korist, darujem 175 Din brezobresnega posojila. — Skender Oton, Križe. — Ker se je stvar tako lepo iztekla, darujem 200 Din brezobresnega posojila. — Lovše Anton, Podbrezje. — Pri črtanju brezobresnega posojila največ uspeha! Dar 100 Din. — Beniger Viljemina, Ljubljana. — Da me boste poznali tudi takrat, kadar pridem jaz s prošnjo (gotovo — Lapajne) darujem 250 Din brezobresnega posojila. — Sajovic Minka, Železniki. — Za konvikt — kolikor razpolagam. Dar 200 Din brezobresnega posojila. — Hiti Mat., Dob. — Z željo, da bi čimprej dosegli svoj dolgotrajni cilj, darujem 250 Din brezobresnega posojila. — Zupanec Stanislava, Dolenja vas pri Ribnici. — Seveda darujem! Če nisem vplačal vsega (brezobresnega posojila) pošli položnico, da dopolnim! — Schifferer, Breznica. — Ker zaupam, dam! Dar 250 Din brezobresnega posojila. — Stenovec Ivan, Domžale. — Da bodo moji otroci tudi imeli prostora! Dar 250 Din. — Zirkelbach, Viljem, Trebija. — Učiteljski otroci, učiteljskim sirotam: »Z očetovim dovoljenjem«. Dar 500 Din brezobresnega posojila. — Vlada in Marjan Tratarjeva, Ljubljana. — S solznimi očmi sprejemam Vajin dar »uboge reve«, dar dote trpinov, ki ste okužali črni kruh podeželskih samotarjev, luknjičavo sredico organiziranih stanodajalcev in z draginjo zasoljeno skorjo mestnega učitelja-trpina tu in tam. Hvala na prevleki velikodušnosti, ki ne hode nikdar pozabljena! — Lapajne.

—g Nadaljnji darovalci brezobresnega posojila: Brtonceli Josip in Lizika, Kovor, 150 Din. Grmek Anton in Antonija, Ježica, 200 Din. Kocijančič

Julija, Trzin; 50 Din. Gorišek Josip, Dol. Lendava, 250 Din. Pagon Alberta, Selce, 250 Din. Vester Cilka, Predvor, 100 Din. Mihelič Stanka, Selce, 250 Din. Rojina Vladimir, Kranj, 200 Din. Vodenik Simon, Limbuš, 50 Din Ljubljani, 50 Din Mariboru, Mavrič K., Gor. Radgona, 100 Din. Morela L., Metlika, 125 Din. Kallinger Ferdinand in Olga, Trzih, 250 Din. Knez Rud., Studenec-Ig, 125 Din.

Polemika.

ODGOVOR UČITELJA NACIONALNA LISTA.

Dragi tovariši!

Objavil si moj dopis: »K današnjim razmeram učiteljstva«, in to mi je dokaz, da si članek prav razumel. Nemoralnih, zapletenih, krivih naukov bi Ti ne objavil, in bi jih tudi v našem glasilu objaviti ne smel.

Kar je v časopisu povedano ali javno govorjeno, ni namenjeno le učiteljstvu — ampak vsej javnosti. Reš čuti političen pritisk v prvi vrsti učiteljstvo, a tudi napredni advokati, trgovci gostilničarji itd. Marsikdo opeša v boju. — Pomagaj mu! — daj mu zaslombe! Mnogi odjenjajo. — Vzpodbudi jih — a sodi jih milo. Ti učitelj (ne mislim na posamezno osebo, temveč na vse, ki zaslužijo ime

učitelj) pa hodi svojo pot neustrašeno naprej!

Poznam le eno pot učiteljevo — to je pot pravice, poštenosti in de.a — vztrajnega, požrtvovalnega in neustrašnega dela za šolo in učiteljstvo in tem potom za svoje ljudstvo. Mislim učitelja, kakršen se zrcali desetletja v »Učit. Tovarishu« in kaže kot bistveni del naše organizacije. Učitelja, ki je s svojimi nauki, z delom in svojim življenjem učitelj mladini in ljudstvu.

Se enkrat povdarjam, ta učitelj ni partizan, tudi ob volitvah je učitelj in ve ceniti zas.uge mož, ki so šoli učiteljstvu in izobrazbi naklonjeni.

Ne čakam partije, imam pa trdno vero v dobro bodočnost in zopet kličem: »Vztrajajmo!«

Nisem slutil, da je možno dati mojim besedam s.a.b pomen — ne bil bi jih zapisal. G. kritik je vedel, da je pisal tovarišu, vendar je v svojem izvajanju skrajno žaljiv. Prav lahko bi mu vrnil žaljivke — a tega kot učitelj ne morem, žalitve niso naše delo.

Tovariši! prečitajte še enkrat članek v »Tovarishu« z dne 24. septembra 1925 ter mu dodajte v novih spisih, kar mu manjka dobrih in navdušenih besed, ne glede na napade posameznih oseb, zakaj — ti učitelj korakaj nemoteno, neustrašeno svojo pot kot učitelj in vzgojitelj.

Prav lepo Te pozdravlja N. N.

Naša stanovska organizacija. Iz Poverjeništvu UJU — Ljubljana.

POZIV OKRAJNIM UČITELJSKIM DRUŠTVOM!

V zmislu sklepa seje ožjega sosveta dne 1. t. m. pozivamo vsa okrajna učiteljska društva in posameznike, da pošljejo svoje predloge in nasvete v zadevi projekta šolskega zakona najkasneje do 31. oktobra t. l. (podaljšani termin) poverjeništvu UJU Ljubljana.

Nadalje naj pošljejo okrajna učiteljska društva najkasneje do 1. decembra t. l. izpreminjevalne predloge in nasvete k sedanjemu poslovníku UJU poverjeništvu Ljubljana, ki se mora izpremeniti v skladu z novimi pravili centrale UJU. Take izpreminjevalne predloge naj pošljejo okrajna društva, lahko pa jih pošljejo posamezni člani.

O tem pozivu naj se razpravlja na društvenih zborovanjih, kjer pa se ta do dočlenega termina ne bodo vršila, pa na odborovih sejah.

UJU poverjeništvu Ljubljana.

RAZPIS.

Poverjeništvu UJU — Ljubljana razpisuje v zmislu sklepa delegacije V. pokrajinske skupščine v Šoštanju mesto KNJIŽNICARJA CETRALNE KNJIŽNICE IN HKRATI TAJNIKA PROSVETNEGA ODSEKA POV. UJU — LJUBLJANA.

Urediti bi moral obstoječo knjižnico pov. UJU — Ljubljana, po ureditvi stalno obavljati knjižničarske posle v zmislu poslovníka Pov. UJU — Ljubljana, nadaže bi moral opravljati dnevno pošto narodno-prosvetnega odseka in organizirati kulturno in prosvetno delo članstva Pov. UJU — Ljubljana v zmislu odsekovnega poslovníka.

Za mesto se lahko zglati učitelj ali učiteljica, ki bo po potrebi lahko prihajal(a) vsak dan v urad. Nagrada se določi dogovorno v okviru odobrenega proračuna na skupščini v Šoštanju.

Pismene prijave je poslati na poverjeništvu do 1. decembra t. l. nastop s 1. januarjem 1926.

UJU poverjeništvu Ljubljana.

1. SEJA OŽJEGA SOSVETA UJU POVERJENIŠTVO LJUBLJANA DNE 1. OKTOBRA V LJUBLJANI.

Navzočni: Jelenc, Gnus, Dimnik, Dostal, Fegic, Hren, Lapajne, Močnik, Potočnik.

1. Poverjenik Jelenc otvori ob pol 15. uri ob polnoštevili navzočnosti članov ožjega sosveta sejo in poroča o došpelih in odposlanih dopisih.

1. Dopis davčnega urada za mesto Ljubljana kot odgovor na vlogo poverjeništvu ministrstvu financ v zadevi oprostitve takse za prireditve, ki se vrše izven šolskih prostorov in glede oproščenja plačevanja takse za vse vloge in prošnje, ki jih poverjeništvu pred-

laga državnim oblastim. — Dočim je prošnja glede oprostitve takse za šolske prireditve odbita, je poverjeništvu oproščeno plačevanja taks na vlogah državnim oblastim, ker se smatra poverjeništvu kot del centrale UJU v Beogradu, ki uživa enako ugodnost.

2. Poverjenik poroča o vlogi glede yšteta 15% v penzijo pri 32-letni službeni dobi, ki se je odposlala na pristojna mesta.

3. O priiki proslave 40-letnega jubileja prosvetnega in književnega delovanja šefa personalnega oddelka v ministrstvu prosvete Jovo P. Jovanovića ter ministr. referenta v pok. in urednika pedagoškega lista »Učitelj« Mihajla M. Stanojevića je odposlalo naše poverjeništvu brzojavne čestitke.

4. Dopis ljutomerskega društva v zadevi denarnih zbirk potom šolske dece v razne svrhe. — Pri tej točki se pripominja, da se je napravilo glede tega že mnogo korakov, a doslej brez uspeha. V ostalem naj postopajo šolska vodstva po lastni uvidevnosti in se odzovejo takim pozivom le po stvarni možnosti brez škode ugleda šole in učiteljstva.

5. Dopis istega društva glede priporočanja raznih nepreizkušenih in dragih učil. — Glede tega stoji ožji svet na stališču, da priporočanje še ni nikako vsi.jevanje in se pač takemu priporočilu odzove vsako vodstvo po lastni volji.

6. Dopis istega društva v zadevi uporabe šolskih poslopj v vojaške svrhe, predvsem za nabore, zlasti še med šolskim letom. S tem trpi red in snaga v šolskem poslopju, trpi šolski pouk in ogrožena je čisto zaradi podivjanosti posameznih nabornikov vzgojna stran šolske mladine. — V tej zadevi se sk.e.ne napraviti vlogo na pristojno vojaško oblast.

7. Dopis istega društva v zadevi pravočasnega nameščenja učnih oseb začetkom šolskega leta. — Vname se vs.ed tega obširna podrobna debata, ki se je udeležil Močnik, Hren, Gnus in se izjavljajo, da bi bilo najboljšje, ako bi se prenesla kompetenca imenovanja novincev in premeščenja provizoričnih učnih oseb ter onih na razpoložanju na ve.ike župane na predlogu sreskih šolskih referentov. Dostal opozarja na določbe činovniškega zakona, po katerem ne moremo imeti učitelji nikakih posebnosti, ako se smatramo državne uradnike. Mogoče bi se dala vnesti taka določba v šolski zakon. Sk.e.ne se napraviti vlogo potom prosvetnega oddelka na ministrstvo prosvete, ki naj ukrene potrebno, da bodo imele v bodoče vse šole potrebne učne osebe začetkom šolskega leta.

8. Dopisa istega in konjiškega društva v zadevi novih učnih načrtov. —

Nova knjiga „Tisoč in ena noč“, izšla je posebna izdaja za mladino, za odrasle I. zvezek.